

Poniedziałek - 30.03.2020r.

Wtorek – 31.03.2020r.

Temat: Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza.

Przeczytaj najważniejsze informacje dotyczące ballad Adama Mickiewicza.

Cykl ten powstał na początku lat dwudziestych XIX wieku i był częścią pierwszego tomu „Poezji” Adama Mickiewicza. Ukazał się w czerwcu 1822 roku w Wilnie. Utwory wchodzące w skład cyklu w dużej mierze opierają się na wierzeniach prostego ludu oraz na podaniach, które krążyły wśród gminu. Źródłem, z którego czerpał Mickiewicz motywy i tematy, które potem wykorzystywał w swych dziełach, była ludowa fantastyka. Na kształt cyklu w dużej mierze wpłynęły ludowe wierzenia, obyczaje, podania. Wynika to z romantycznego zafascynowania ludowością. To ona była źródłem, z którego czerpał Mickiewicz pomysły na tematy swoich utworów.

2. Przeczytaj balladę Świtezianka – podręcznik str.253

3. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów znajduje się obok tekstu ballady.

4. Odpowiedz ustnie na następujące pytania.

- Jakie postacie występują w utworze?
- Co wiemy o poszczególnych postaciach?
- Jak one wyglądają?
- Jak się zachowują?
- Jak wygląda miejsce akcji?
- Jaką postacią jest narrator, czy uczestniczy w wydarzeniach?
- Czy potrafimy określić czas i miejsce akcji?
- Jaki jest morał? (ukaranie za zdradę i złamanie przysięgi)
- Jaki nastrój panuje w utworze? (grozy, tajemniczości, niesamowitości, podkreślony przez czas akcji: „przy świetle księżycy”).

5. Uporządkuj plan wydarzeń i zapisz do zeszytu.

- Tajemnicze zniknięcie dziewczyny.
- Rozpoznanie w zjawie dziewczyny spod lasu.
- Spotkania kochanków nad brzegiem jeziora.
- Surowa kara za niedotrzymanie przysięgi.
- Obietnice składane przez strzelca.
- Pojawienie się nimfy wodnej.

6. Wpisz w tabelkę wyrazy, które się pod nią znajdują.

Elementy fantastyczne	Elementy realistyczne

- nad jeziorem spotykają się strzelec i dziewczyna
- obraz Świtezianki, która wabi do siebie strzelca
- strzelec namawia dziewczynę, by zamieszkała w jego chacie
- pływanie po powierzchni wody
- Świtezianka- nimfa wodna
- dające się słyszeć jęki pod modrzewiem
- osoba strzelca
- przyroda
- złożenie i niedotrzymanie przysięgi

7. Definicja ballady.

Odpowiedz ustnie TAK / Nie na pytania.

- Czy występuje narrator?
- Czy posiada budowę wierszowaną?
- Czy ma rymy?
- Czy jest oparta na ludowych legendach?
- Czy opowiada o wydarzeniach niezwykłych, fantastycznych?
- Czy posiada morał?

Przepisz do zeszytu

Ludowość – bohaterowie pochodzą z ludu

Utwór wierszowany – stroficzna budowa, rymy

Nastój grozy i tajemniczości – noc, las

Narratorem jest obserwator – mężczyzna przygląda się zdarzeniom

Opowieść o niezwykłych, często fantastycznych zdarzeniach – przemiana dziewczyny

Niewielka liczba postaci – chłopiec, dziewczyna

Porusza ważne problemy moralne – odpowiedzialność za własne obietnice (zdrada, wina, kara)

Gatunek mieszany - synkretyczny, to znaczy taki, w którym można odnaleźć cechy trzech rodzajów literackich:

- **liryki** (podział na wersy, strofy, obecność środków artystycznych, nastrój),
- **epiki** (fabuła, akcja, bohaterowie, wydarzenia, obecność narratora),
- **dramatu** (dialogi między bohaterami)

Test wiedzy o balladzie Świtezianka. Przepisz pytanie do zeszytu i udziel prawidłowej odpowiedzi.

1. O jakiej porze dnia i nocy spacerowała para młodych?
 - w jasny słoneczny dzień,
 - przy świetle księżyca,
 - w deszczu i mgle.
2. Czym dziewczyna częstowała chłopca?
 - jabłkami,
 - malinami,
 - cukierkami.
3. Co chłopiec podawał dziewczynie?
 - kwiatki do wianka,
 - orzechy do koszyka,
 - jabłka do koszyka.
4. Pod jakim drzewem spotykał się chłopiec z dziewczyną?
 - pod leszczyną,
 - pod sosną,
 - pod modrzewiem.
5. Kim był młodzieniec?
 - leśniczym,
 - strzelcem,
 - wodnikiem.
6. Świtez to nazwa:
 - części lasu,
 - rzeki,
 - jeziora.
7. Jaki gatunek drzewa rósł wokół domu młodzieńca?
 - leszczyna
 - modrzew
 - jabłoń.
8. Co dziewczyna miała na głowie?
 - chusteczkę w kwiatki,

- wianek z kwiatów,
- złotą koronę.

9. Dziewczyna pojawiła się:

- jak mokry jaskier na bagnie,
- jak stokrotka na łące,
- jak przebiśnieg w lesie.

10. Dziewczyna znikwała nagle jak:

- wiatr w polu,
- śnieg w polu,
- nocny ognek.

Pracuj samodzielnie – wiem, że potrafisz!

